

III

(Kiti aktai)

EUROPOS EKONOMINĖ ERDVĖ

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJOS SPRENDIMAS

Nr. 31/12/COL

2012 m. vasario 1 d.

kuriuo aštuoniasdešimt penktąjį kartą iš dalies keičiamos procedūrinės ir esminės taisyklės valstybės pagalbos srityje, įtraukiant naują skyrių apie persvarstytų valstybės pagalbos laivų statybai vertinimo taisyklių taikymą nuo 2012 m. vasario 1 d.

ELPA PRIEŽIŪROS INSTITUCIJA (TOLIAU – INSTITUCIJA),

Kadangi:

pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 5 straipsnio 2 dalies b punktą Institucija skelbia pranešimus arba gaires dėl EEE susitarime nagrinėjamų klausimų, jei tai aiškiai numatyta tame susitarime arba Priežiūros institucijos ir Teismo susitarime arba jei Institucija mano tai esant reikalinga,

2011 m. gruodžio 7 d. Europos Komisija priėmė Komunikatą dėl persvarstytų valstybės pagalbos laivų statybai vertinimo taisyklių taikymo nuo 2012 m. sausio 1 d. (OL C 364, 2011 12 14, p. 9),

šis komunikatas taip pat svarbus ir Europos ekonominei erdvei,

pagal EEE susitarimo 1 straipsnyje nustatytą vientisumo tikslą reikia užtikrinti, kad EEE valstybės pagalbos taisyklės būtų vienodai taikomos visoje Europos ekonominėje erdvėje,

pagal EEE susitarimo XV priedo 11 psl. esančio skyriaus „BEN-DROSIOS NUOSTATOS“ II punktą Institucija, pasikonsultavusi su Komisija, turi priimti aktus, atitinkančius Europos Komisijos priimtus aktus,

Institucija su Europos Komisija ir ELPA valstybėmis dėl šio klausimo konsultavosi 2011 m. gruodžio 19 d. raštais,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Valstybės pagalbos gairės iš dalies keičiamos pakeičiant skyrių apie valstybės pagalbos laivų statybai vertinimo taisykles.

Naujasis skyrius pateikiamas šio sprendimo priede.

2 straipsnis

Šio sprendimo tekstas autentiškas tik anglų kalba.

Priimta Briuselyje 2012 m. vasario 1 d.

ELPA priežiūros institucijos vardu

Oda Helen SLETNES
Pirmininkė

Sabine MONAUNI-TÖMÖRDY
Kolegijos narė

PRIEDAS

VALSTYBĖS PAGALBOS LAIVŲ STATYBAI GAIRĖS ⁽¹⁾

1. Įžanga

- 1) Valstybės pagalba laivų statybai buvo teikiama pagal specialią tvarką, kuri palaipsniui suderinta su horizontaliosiomis valstybės pagalbos nuostatomis. Palyginti su pramonės sektoriais, kuriems specialios taisyklės nebuvo taikomos, tvarkoje, taikytoje laivų statybos sektoriui, buvo ir griežtesnių, ir ne tokių griežtų nuostatų. Šiomis gairėmis nustatomos naujos valstybės pagalbos laivų statybai vertinimo taisyklės, 2011 m. gruodžio 31 d. nustojus galioti dabartinėms valstybės pagalbos laivų statybai gairėms ⁽²⁾.
- 2) Laivų statyba nuo kitų pramonės sričių skiriasi tam tikromis ypatybėmis, kaip antai, nedidelės gamybinės serijos, gaminamų vienetų dydis, vertė ir sudėtingumas, taip pat tai, kad prototipai paprastai naudojami komerciniais tikslais.
- 3) Atsižvelgdama į šiuos ypatumus Institucija mano, kad pagrįsta laivų statybos sektoriuje toliau taikyti specialias inovacijų pagalbos nuostatas, užtikrinant, kad dėl tokios pagalbos poveikio prekybos sąlygoms ir konkurencijai nebūtų pažeistas bendras interesas.
- 4) Inovacijoms teikiama valstybės pagalba turi būti siekiama, kad jos gavėjo elgesys pasikeistų taip, kad padidėtų jo su inovacijomis ir inovacijų projektais susijusios veiklos lygis arba kad jis galėtų vykdyti veiklą, kurios priešingu atveju nevykdytų, arba vykdytų labiau ribotu mastu. Skatinamąjį poveikį galima nustatyti atlikus priešingos padėties analizę, pagal kurią lyginamas numatomos veiklos su pagalba ir be pagalbos lygis. Todėl šiomis gairėmis nustatomi konkretūs reikalavimai, kurių laikydamosi ELPA valstybės galės užtikrinti skatinamąjį poveikį.
- 5) Bendradarbiaujant su sektoriaus atstovais buvo parengtas neoficialus laivų statybai taikytinų inovacijų pagalbos taisyklių, visų pirma susijusių su tinkamomis finansuoti sąnaudomis ir projekto inovacinio pobūdžio patvirtinimu, rinkinys, kuriuo Institucija remiasi sprendimų priėmimo praktikoje. Kad būtų užtikrintas skaidrumas, šios taisyklės turėtų būti oficialiai įtrauktos į inovacijų pagalbos teikimo taisykles.
- 6) Kalbant apie regioninę pagalbą, Institucija 2013 m. persvarstys 2007–2013 m. Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gaires ⁽³⁾. Todėl šiuo metu Institucija nekeis regioninės pagalbos laivų statybos sektoriuje specialių taisyklių. Todėl šiame skyriuje teikiamos regioninės pagalbos laivų statybai specialios taisyklės yra tokios pačios kaip ir ankstesniame skyriuje apie valstybės pagalbą laivų statybai. Institucija iš naujo įvertins padėtį atsižvelgdama į persvarstytas Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gaires.
- 7) Kalbant apie eksporto kreditus, šiomis gairėmis siekiama atsižvelgti į taikomus tarptautinius išpareigojimus.
- 8) Dėl to šiose gairėse teikiamos specialios inovacijų pagalbos ir regioninės pagalbos nuostatos, taikytinos laivų statybai, taip pat nuostatos dėl eksporto kreditų. Be to, pagalba laivų statybos sektoriui gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka pagal EEE susitarimą ir horizontaliąsias valstybės pagalbos priemones ⁽⁴⁾, nebent tose priemonėse būtų nustatyta kitaip.
- 9) Pagal EEE susitarimo 123 straipsnį bet kuri ELPA valstybė gali imtis priemonių, kurias mano esant būtinas apsaugoti gyvybiniams savo saugumo interesams, kariniams laivams finansuoti.
- 10) Institucija ketina šiose gairėse išdėstyti principus taikyti iki 2013 m. gruodžio 31 d. Po šios datos Institucija numato nuostatas dėl inovacijų pagalbos įtraukti į Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, taikomajai veiklai ir naujovių diegimui gaires ⁽⁵⁾ ir laivų statybai skirtą regioninę pagalbą įtraukti į Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gaires.

⁽¹⁾ Šios gairės atitinka Komisijos valstybės pagalbos laivų statybai sistemą, OL C 364, 2011 12 14, p. 9.

⁽²⁾ OL C 221, 2006 9 14, p. 10, EEE priedas Nr. 46, 2006 9 14, p. 1.

⁽³⁾ OL L 54, 2008 2 28, p. 1, EEE priedas Nr. 11, 2008 2 28, p. 1.

⁽⁴⁾ Pavyzdžiui, Valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairėse (OL L 144, 2010 6 10, p. 1) nustatytos sąlygos, pagal kurias pagalbą gali būti leista teikti ekologiškesniems laivų statyklų taikomiems gamybos metodams. Be to, laivų savininkams pagalba gali būti teikiama naujoms transporto priemonėms, kurioms taikomi griežtesni nei Bendrijos reikalavimai arba kuriomis užtikrinamas didesnis aplinkos apsaugos lygis, kai Bendrijos reikalavimai nenustatyti, taip bendrai prisidedant prie švaresnio jūrų transporto.

⁽⁵⁾ OL L 305, 2009 11 19, p. 1, EEE priedas Nr. 60, 2009 11 19, p. 1.

2. Taikymo sritis ir terminų apibrėžtys

- 11) Pagal šias gaires Institucija gali leisti pagalbą laivų statykloms, eksporto kreditų atveju pagalbą laivo savininkams, teikiamą laivų statybai, remontui arba techniniam pertvarkymui, inovacijų pagalbą, teikiamą plūdrioms ir mobilioms konstrukcijoms atviroje jūroje įrengti.
- 12) Šiose gairėse taikomos šios terminų apibrėžtys:
 - a) laivų statyba – savaeigių komercinių laivų statyba EEE;
 - b) laivų remontas – savaeigių komercinių laivų remontas arba atnaujinimas EEE;
 - c) laivo techninis pertvarkymas – savaeigio, ne mažesnio kaip 1 000 gt ⁽¹⁾ komercinio laivo techninis pertvarkymas EEE, jeigu juo iš esmės pakeičiamas krovinių išdėstymo planas, laivo korpusas, variklių sistema arba patalpos keleiviams;
 - d) savaeigis komercinis laivas – laivas, kuris dėl savo nuolatinės varomosios jėgos kūrimo ir valdymo mechanizmų turi visas savarankiškos laivybos atviroje jūroje arba vidaus vandenyse savybes, ir priklauso vienai iš šių kategorijų:
 - (i) ne mažesni kaip 100 gt jūrų ir vidaus vandenų laivai keleiviams ir (arba) prekėms plukdyti;
 - (ii) ne mažesni kaip 100 gt jūrų ir vidaus vandenų laivai specialioms paslaugoms teikti (pavyzdžiui, žemsiurbės ir ledlaužiai);
 - (iii) ne mažesnės kaip 365 kW galios vilkikai;
 - (iv) nebaigti i, ii ir iii papunkčiuose nurodytų laivų korpusai, kurie yra plūdrūs ir mobilūs.
 - e) atviroje jūroje esančios plūdrios ir mobilios konstrukcijos – komercinių laivų savybių turinčios, bet ne savaeigės konstrukcijos, naftos, dujų ir atsinaujinančių energijos išteklių žvalgymui, eksploatavimui arba gamybai, kurių buvimo vietą numatoma pakeisti keletą kartų per eksploatavimo laikotarpį.

3. Specialios priemonės

3.1. Regioninė pagalba

- 13) Regioninė pagalba laivų statybai, remontui arba techniniam pertvarkymui gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu ji atitinka šias sąlygas:
 - a) pagalba turi būti teikiama veikiančioms statykloms atnaujinti arba modernizuoti ir neturi būti susijusi su atitinkamos (-ų) statyklos (-ų) finansiniu restruktūrizavimu, siekiant padidinti esamų įrengimų našumą;
 - b) EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies a punkte nurodytuose regionuose, įtrauktuose į kiekvienai ELPA valstybei Institucijos patvirtintus regioninės pagalbos skyrimo žemėlapius ⁽²⁾, pagalbos intensyvumas neturi viršyti 22,5 % bendrojo subsidijos ekvivalento;
 - c) EEE susitarimo 61 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytuose regionuose, įtrauktuose į kiekvienai ELPA valstybei Institucijos patvirtintus regioninės pagalbos skyrimo žemėlapius, pagalbos intensyvumas neturi viršyti 12,5 % bendrojo subsidijos ekvivalento arba taikomos regioninės pagalbos viršutinės ribos dydžio, atsižvelgiant į tai, kuris dydis yra mažesnis;
 - d) pagalba turi būti skirta tik tinkamoms finansuoti sąnaudoms padengti, kaip apibrėžta 2007–2013 m. Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairėse.

3.2. Inovacijų pagalba

3.2.1. Reikalavimus atitinkančios paraiškos

- 14) Inovacijų pagalba laivų statybai, remontui arba techniniam pertvarkymui gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu didžiausias bendras pagalbos intensyvumas yra 20 %, su sąlyga, kad pagalba susijusi su inovacinių produktų ir procesų, kurie technologiniu požiūriu yra nauji arba iš esmės patobulinti, palyginti su EEE laivų statybos sektoriuje naudojamais moderniausiais produktais ir procesais, ir kurie susiję su technologinės arba pramoninės nesėkmės rizika, naudojimu pramonėje.

⁽¹⁾ Didžiųjų tonų.

⁽²⁾ Nuoroda į 2007–2013 m. Nacionalinės regioninės pagalbos teikimo gairių 15 punktą, kuriuo remiantis „nė vienas ELPA valstybių regionas neatitinka 61 straipsnio 3 dalies a punkto leidžiančios nukrypti nuostatos“.

- 15) Inovaciniai produktai ir procesai, apibrėžti 14 punkte, gali būti susiję su kokybės ir veiklos rezultatų tobulinimu aplinkos apsaugos srityje, kaip antai kuro vartojimo, variklių išmetalų kiekio, atliekų ir saugumo optimizavimas.
- 16) Kai inovacijų tikslas yra padidinti aplinkos apsaugą ir dėl jų pradedama laikytis priimtų EEE standartų likus bent vieniems metams iki tų standartų įsigaliojimo, arba jomis užtikrinamas didesnis aplinkos apsaugos lygis, kai EEE standartai nenustatyti, arba dėl jų gali būti taikomi griežtesni nei EEE standartai, didžiausias bendras pagalbos intensyvumas gali būti padidintas iki 30 %. Sąvokos „EEE standartai“ ir „aplinkos apsauga“ turi tokią pačią reikšmę, kokia pateikta Institucijos valstybės pagalbos aplinkos apsaugai gairėse ⁽¹⁾.
- 17) Jei atitinka 14 punkte nurodytus kriterijus, inovaciniais produktais bus nauja laivų kategorija, kuri apibūdinama pagal pirmąjį galimos laivų kategorijos laivą (prototipą), arba inovacinės laivo dalys, kurios gali būti atskiriamos nuo laivo kaip atskiras elementas.
- 18) Jei atitinka 14 punkte nurodytus kriterijus, inovaciniai procesai gali būti susiję su naujų gamybos, valdymo, logistikos ar inžinerinių procesų kūrimu ir įgyvendinimu.
- 19) Inovacijų pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka tik tuomet, jei teikiama inovacinių produktų ir procesų naudojimui pramonėje pirmą kartą.

3.2.2. Tinkamos finansuoti sąnaudos

- 20) Inovacijų pagalba produktams ir procesams turi būti skirta tik investicinėms, projektavimo, inžinerinių darbų ir bandymo veiklos sąnaudoms, kurios tiesiogiai ir išimtinai susijusios su inovacine projekto dalimi ir patiriamos po paraiškos gauti inovacijų pagalbą pateikimo, padengti ⁽²⁾.
- 21) Tinkamos finansuoti sąnaudos apima laivų statyklos sąnaudas, taip pat prekių ir paslaugų viešojo pirkimo iš trečiųjų šalių (pvz., sistemos tiekėjų, visiškai parengtų naudoti įrenginių tiekėjų ir subrangovų) sąnaudas, su sąlyga, kad šios prekės ir paslaugos susijusios tik su inovacijomis. Tinkamos finansuoti sąnaudos išsamiau apibrėžtos priedėlyje.
- 22) Kompetentinga nacionalinė valdžios institucija, kurią ELPA valstybė paskyrė tvarkyti paraišką inovacijų pagalbai gauti, privalo išnagrinėti tinkamas finansuoti sąnaudas remdamasi pareiškėjo pateiktais ir pagrįstais skaičiavimais. Jeigu paraiškoje įtrauktos tiekėjų prekių ir paslaugų viešojo pirkimo sąnaudos, tokios sąnaudos neturi būti padengtos iš valstybės pagalbos, tiekėjams suteiktos tais pačiais tikslais, lėšų.

3.2.3. Projekto inovacinio pobūdžio patvirtinimas

- 23) Kad inovacijų pagalba būtų laikoma suderinama su EEE susitarimo veikimu pagal šias gaires, paraiška gauti pagalbą inovacijoms turi būti pateikta kompetentingai nacionalinei valdžios institucijai prieš pareiškėjui sudarant įpareigojantį susitarimą įgyvendinti konkretų projektą, kuriam prašoma suteikti inovacijų pagalbą. Paraiškoje turi būti pateiktas kokybinis ir kiekybinis inovacijų aprašas.
- 24) Kompetentinga nacionalinė valdžios institucija turi siekti, kad nepriklausomas ir techniniais klausimais kompetentingas ekspertas patvirtintų, jog pagalbą prašoma suteikti projektui, susijusiam su inovaciniu produktu ar procesu, kuris technologiniu požiūriu yra naujas arba iš esmės patobulintas, palyginti su EEE laivų statybos sektoriuje naudojamais moderniausiais produktais ir procesais (kokybinis įvertinimas). Pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu nepriklausomas ir techniniais klausimais kompetentingas ekspertas kompetentingai nacionalinei institucijai patvirtina, kad tinkamos finansuoti projekto sąnaudos apskaičiuotos taip, kad apimtų tik atitinkamo projekto su inovacijomis susijusias dalis (kiekybinis įvertinimas).

3.2.4. Skatinamasis poveikis

- 25) Pagal šias gaires inovacijų pagalba turi būti skatinamojo pobūdžio, t. y. dėl tokios pagalbos jos gavėjo veikla turi pasikeisti taip, kad padidėtų jo vykdomos inovacijų veiklos lygis. Dėl gautos pagalbos turi padidėti inovacijų veiklos apimtis, mastas, sąnaudų suma arba sparta.
- 26) Atsižvelgdama į 25 punktą Institucija mano, kad pagalba neturi skatinamojo poveikio jos gavėjui, jeigu projektas ⁽³⁾ buvo pradėtas dar prieš pagalbos gavėjui pateikiant paraišką pagalbai gauti nacionalinėms institucijoms.
- 27) Siekdamas patikrinti, ar pagalba paskatintų pagalbos gavėją pakeisti savo veiklą taip, kad padidėtų jo inovacijų veiklos lygis, ELPA valstybės turi pateikti padidinto lygio inovacijų veiklos *ex ante* vertinimą, remdamosi analize, kuria įvertinama padėtis be valstybės pagalbos ir padėtis, kuri susidarytų, jei pagalba būtų teikiama.

⁽¹⁾ 2008 m. liepos mėn. priimtoje Pagalbos aplinkos apsaugai gairėse naudojama sąvoka „Bendrijos standartai“.

⁽²⁾ Išskyrus sąnaudas galimybių studijoms, kurios pradedamos ne anksčiau kaip 12 mėnesių iki paraiškos inovaciniam procesui skirtai pagalbai gauti pateikimo.

⁽³⁾ Tuo neatmetama, kad galimas pagalbos gavėjas jau atliko galimybių studijas, dėl kurių neprašoma valstybės pagalbos.

Tarp taikomų kriterijų gali būti inovacijų veiklos apimtis, mastas, sąnaudų suma ar spartos didėjimas ir kiti pranešimą pagal Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolo I dalies 1 straipsnio 3 dalį pateikusių ELPA valstybės nurodyti svarbūs kiekybiniai ir (arba) kokybiniai veiksniai.

- 28) Jeigu galima įrodyti, kad bent vienam iš tų veiksnių padarytas reikšmingas poveikis, vertinant pagal įprastą įmonės veiklą atitinkamame sektoriuje, Institucija paprastai darys išvadą, kad pagalba turi skatinamąjį poveikį.
- 29) Vertinant pagalbos schemą, skatinamojo poveikio sąlygos bus laikomos įvykdytomis, jei ELPA valstybė įsipareigoja teikti individualią pagalbą pagal patvirtintą pagalbos schemą tik patikrinusi, ar yra skatinamasis poveikis, taip pat teikti metines patvirtintos pagalbos schemos įgyvendinimo ataskaitas.
- 30) Paraiška pagalbai gauti gali būti patvirtinta tik su sąlyga, kad pagalbos gavėjas vėliau sudarys įpareigojantį susitarimą įgyvendinti konkretų laivų statybos, remonto arba techninio pertvarkymo projektą arba procesą, kuriam prašoma suteikti inovacijų pagalbą. Mokėjimai gali būti atlikti tik pasirašius atitinkamą sutartį. Jeigu sutartis panaikinama arba projektą nustojama vykdyti, visa išmokėta pagalba turi būti susigrąžinta su palūkanomis, skaičiuojamomis nuo pagalbos išmokėjimo dienos. Taip pat, jeigu projektas neužbaigiamas, pagalba, nepanaudota tinkamoms su inovacijomis susijusioms sąnaudoms finansuoti, turi būti susigrąžinta su palūkanomis. Palūkanų norma turi bent jau atitikti Institucijos patvirtintas orientacines normas.

3.3. Eksporto kreditai

- 31) Pagalba laivų statybai valstybės remiamomis kreditavimo priemonėmis, suteiktomis nacionaliniams ir nenaacionaliniams laivų savininkams arba laivų statybos arba laivų techninio pertvarkymo trečiosioms šalims, gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, jeigu ji atitinka 1998 m. EBPO susitarimo dėl rekomendacijų oficialiai remiamiems eksporto kreditams ir jo Sektorinio susitarimo dėl eksporto kreditų laivams sąlygas arba bet kurias kitas tokia susitarime ar susitarimą pakeičiančiame dokumente nustatytas paskesnes sąlygas.

4. Kontrolė ir ataskaitų teikimas

- 32) Pakeistame Institucijos sprendime Nr. 195/04/COL dėl įgyvendinimo nuostatų, nurodytų ELPA valstybių susitarimo dėl Priežiūros institucijos ir Teisingumo Teismo įsteigimo ⁽¹⁾ 3 protokolo II dalies 27 straipsnyje, reikalaujama, kad ELPA valstybės pateiktų Institucijai metines ataskaitas apie visas esamas pagalbos schemas, laikydamosi taisyklių, nustatytų Priežiūros institucijos ir Teismo susitarimo 3 protokolo II dalyje ir jį įgyvendinančiose nuostatose. Pagal šias gaires priimdama sprendimą dėl bet kokios didelės įmonės pagal patvirtintą schemą suteiktos inovacijų pagalbos, Institucija gali prašyti ELPA valstybių pateikti ataskaitą, kaip buvo įvykdytas skatinamojo poveikio reikalavimas didelėms įmonėms suteiktos pagalbos atveju, visų pirma naudojant 3.2.4 punkte minėtus kriterijus.

5. Sumavimas

- 33) Šiose gairėse nustatytos viršutinės pagalbos ribos taikomos nepriklausomai nuo to, ar atitinkama pagalba visiškai arba iš dalies finansuojama iš valstybės išteklių. Pagal šias gaires suteikta pagalba negali būti teikiama kartu su kitomis valstybės pagalbos priemonėmis, kaip apibrėžta EEE susitarimo 61 straipsnio 1 dalyje, jei šią pagalbą susumavus pagalbos intensyvumas yra didesnis, nei nustatyta šiose gairėse.
- 34) Jeigu pagalba teikiama skirtingais tikslais, bet toms pačioms tinkančioms finansuoti sąnaudoms, taikoma palankiausia viršutinė pagalbos riba.

6. Gairių taikymas

- 35) Institucija šiose gairėse išdėstytus principus taikys iki 2013 m. gruodžio 31 d. Institucija tuos principus taikys visoms pagalbos priemonėms, apie kurias pranešta ir dėl kurių ji turi priimti sprendimą po 2012 m. vasario 1 d., net jeigu apie projektus buvo pranešta iki tos datos.
- 36) Laikydamosi Institucijos pranešimo dėl taisyklių, taikomų vertinant neteisėtą valstybės pagalbą, nustatymo, Institucija šiose gairėse išdėstytus principus taikys po 2011 m. gruodžio 31 d. suteiktai pagalbai, apie kurią nepranešta.

⁽¹⁾ (OL L 340, 2010 12 22, p. 1, EEE priedas Nr. 72, 2010 12 22, p. 1.

Priedėlis

Tinkamos finansuoti sąnaudos teikiant laivų statybai skirtą inovacijų pagalbą

1) Nauja laivų kategorija

Tinkamos finansuoti šios naujos laivų kategorijos, kuriai galima teikti inovacijų pagalbą, statybos sąnaudos:

- a) koncepcijos kūrimo sąnaudos;
- b) koncepcinio projektavimo sąnaudos;
- c) funkcinio projektavimo sąnaudos;
- d) detaliojo projektavimo sąnaudos;
- e) tyrimų, bandymų, maketų sąnaudos ir panašios su laivo kūrimu ir projektavimu susijusios sąnaudos;
- f) projekto įgyvendinimo planavimo sąnaudos;
- g) produkto tyrimų ir bandymų sąnaudos;
- h) papildomo darbo ir pridėtinės sąnaudos, susijusios su nauja laivų kategorija (patirties kreivė).

Taikant a – g punktus, tinkamomis finansuoti nelaikomos sąnaudos, susijusios su standartiniu inžineriniu projektu, atitinkančiu senesnės laivų kategorijos projektą.

Taikant h punktą, papildomos gamybos sąnaudos būtinoms technologinėms inovacijoms pagrįsti gali būti laikomos tinkamomis finansuoti tik mažiausia būtina suma. Dėl techninių sunkumų, kurie siejami su prototipo konstravimu, pirmojo laivo gamybos sąnaudos parastai yra didesnės, nei vėlesnių tos pačios serijos laivų gamybos sąnaudos. Papildomos gamybos sąnaudos apibrėžiamos kaip darbo sąnaudų ir susijusių papildomų sąnaudų, patiriamų gaminant pirmąjį naujos laivų kategorijos laivą, ir paskesnių tos pačios serijos laivų gamybos sąnaudų skirtumas. Darbo sąnaudos apima atlyginimą ir socialines sąnaudas.

Atitinkamai išskirtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais ne daugiau kaip 10 % gamybos sąnaudų, susijusių su naujos laivų kategorijos laivų statyba, gali būti laikomos tinkamomis finansuoti, jeigu tos sąnaudos būtinos techninio pobūdžio inovacijai pagrįsti. Atvejis laikomas tinkamai pagrįstu, jeigu apskaičiuota, kad papildomos gamybos sąnaudos viršys 3 % paskesnių tos pačios serijos laivų gamybos sąnaudų.

2) Naujos laivo dalys ar sistemos

Naujų dalių arba sistemų, kurioms galima teikti inovacijų pagalbą, tinkamomis finansuoti sąnaudomis laikomos tik šios su inovacijomis susijusios sąnaudos:

- a) projektavimo ir vystymo sąnaudos;
- b) inovacijų dalies bandymų, maketų sąnaudos;
- c) medžiagų ir įrangos sąnaudos;
- d) išskirtiniais atvejais, naujų dalių ar sistemų, kurios reikalingos inovacijoms pagrįsti, konstravimo ir montavimo sąnaudos, jei jos sudaro mažiausią būtiną sumą.

3) Nauji procesai

Naujų procesų, kuriems galima teikti inovacijų pagalbą, tinkamomis finansuoti sąnaudomis laikomos tik šios su inovacijų procesu susijusios sąnaudos:

- a) projektavimo ir vystymo sąnaudos;
 - b) medžiagų ir įrangos sąnaudos;
 - c) jei taikytina, naujų procesų bandymo sąnaudos;
 - d) galimybių studijų, atliktų ne anksčiau kaip 12 mėn. iki pateikiant paraišką gauti pagalbą, sąnaudos.
-